

PĂMÂNTUL NE ESTE MAMĂ

Președintele Statelor Unite ale Americii, Abraham Lincoln (1809-1865) a făcut oferta, în anul 1854, ca statul să cumpere o mare parte din teritoriul indian iar poporului indian i-a fost promisă o rezervație. La această ofertă a primit un răspuns din partea căpeteniei Seattle. Această scrisoare se numără printre cele mai frumoase și mai profunde gânduri care au fost rostite vreodată despre mediul înconjurător al omului. Scrisoarea este trimisă tuturor țărilor lumii cu prilejul Zilei mondiale a Mediului, 5 iunie, de către UNEP iar orașul SEATTLE și-a primit numele după această căpetenie.

„Când marele șef Alb din Washington își trimite glasul că dorește să cumpere pământul nostru – ne cere prea mult... Cum se poate vinde ceva, sau cumpăra cerul și căldura pământului ? Așa ceva ne este cu totul străin. Noi nu suntem proprietarii prospețimii aerului și limpezimii apei... Fiecare părticică a acestui pământ e sfânt pentru poporul meu. Fiecare ac strălucitor de pin, fiecare bob de nisip din vadul râului, fiecare mică negură din întunecimea pădurii, sunt sfinte în gândurile și viața poporului meu, suntem parte a pământului și el e parte din noi. Ierburile mirositoare ne sunt surori. Cerbul, armăsarul, vulturul cel mare – ne sunt frați. Culmile stâncoase, pășunile suculente, trupul învelit în căldură al poney-ului și omul, toate aparțin aceleiași familii.

Această apă strălucitoare ce curge prin torente și râuri, nu este numai apă ci și sângele strămoșilor noștri. Dacă vă vindem pământul trebuie să știți că e sfânt. Că fiecare reflectare din lacul limpede vorbește despre întâmplări și amintiri din viața poporului meu. Murmurul apei – e glasul tatălui-tatălui meu. Râurile ne sunt frați, ne sting setea. Râurile poartă canoele noastre. Ne hrănesc copiii. Dacă vă vindem pământul, trebuie să vă amintiți și să învățați copiii voștri că râurile sunt frații noștri și ai voștri. De aceea va trebui să oferiți râului bunătatea pe care nu ați oferit-o fratelui.

Știm că omul alb nu ne înțelege. Pentru el un pământ e la fel ca și oricare altul... Față de pământul-mamă și fratele-cer se poartă ca față de lucruri care se pot cumpăra, prăda, vinde ca vitele sau podoabă strălucitoare. Lăcomia lui va distruge pământul și va lăsa în urmă pustiu.

Nu știu. Modul nostru de viață se deosebește de al vostru. Numai privind la orașele voastre pe omul roșu îl dor ochii... În orașele omului alb nu există un colțișor de liniște. Nu există loc în care să se audă deschiderea frunzelor primăvara sau tremurul aripii musculiței.

Cea mai mare comoară a omului roșu este aerul... Omul alb parcă nici nu observă aerul pe care îl respiră. Ca unul care e de multă vreme muribund – e imun la duhoare. Dacă vă vindem pământul trebuie să vă amintiți că aerul ne este prețios. Că aerul își împarte spiritul cu întreaga viață pe care o întreține. Vântul care i-a dat bunicului meu primul suflu va primi și ultima lui răsuflare. Dacă vă vindem pământul trebuie să-l păziți ca pe ceva sfânt. Ca pe un loc în care și omul alb va putea să inspire aerul îndulcit cu mireasma florilor.

Vom examina oferta voastră de a ne cumpăra pământul. Dacă vom decide să fim de acord, vă vom pretinde să îndepliniți următoarea condiție: Omul alb va trebui să se poarte față de animalele acestui pământ ca față de frații săi.

Ce este omul fără animale ? Dacă animalele ar dispărea omul ar muri de marea însingurare a spiritului. Tot ceea ce li se întâmplă animalelor, curând i-se va întâmpla și omului. În lume totul se leagă.

Va trebui să vă învățați copiii că sub tălpile lor este cenușa strămoșilor noștri. Pentru ca să respectați pământul, le veți spune că pământul lor este bogat prin viața străbunilor noștri. Va trebui să vă învățați copiii, așa cum îi învățăm noi pe ai noștri, că pământul ne e mamă. Ce pățește pământul pățesc și copiii lui.

Dacă omul scuipe pe pământ, se scuipe pe sine însuși. Pământul nu aparține omului. Omul aparține pământului”.

Unul din participanții la lupta de la Little Bighorn 1686, în care trupele federale ale arogantului general Custer au fost distruse până la ultimul soldat – una din căpeteniile neamului Sioux, Ursul-Care-Stă-în-Picioare, vorbește despre pământ în cartea *Pământul vulturului colorat* : „Indianul Lacota (ramură a Siouxșilor sau Dakota -în traducere „uniți” n.t.) își iubea pământul și toate vietățile de pe pământ și cu cât înainta în vârstă, dragostea lui creștea. Cei bătrâni iubeau pământul în adevăratul înțeles al cuvântului și se culcau pe el sau se rezemau de câte-o piatră cu sentimentul că se află în îmbrățișarea caldă și protectoare a mamei. A fost acesta un leac pentru corp și cei bătrâni s-ar fi descălțat cu plăcere și ar fi mers desculți pe pământul pe care-l considerau sfânt. Wigwamurile (corturile) lor au fost ridicate pe pământ iar altarele clădite din pământ. Păsările se odihneau pe pământ iar pământul a fost locul care găzduia tot ceea ce se naștea, trăia și creștea pe el. Pământul dădea alinare și putere, însemna vindecare și puritate. Când bătrânii se așează sau se întind pe pământ, pot cugeta mai bine și simți mai profund lucrurile; pot vedea mai clar tainele vieții și să se apropie de alte forme de viață, unificându-se cu ele...

Bătrânii Lacota au fost înțelepți. Ei știau că dacă omul se desparte de natură, inima lui se pietrifică. Știau că nepăsarea față de tot ceea ce crește și trăiește pe pământ se transformă în nepăsarea generală față de oameni. De aceea îi țineau pe tineri aproape de aceste influențe care împlânzesc esența omului”

Cea mai mare putere actuală a lumii, în devenirea sa hibridă, întâi a exterminat băstinașii americii, popoare care – ca puține altele – au trăit împreună cu sensul vieții. *Vasiki* (denumire dată albilor, în traducere – „cel care jefuiește totul”) nu se dezmint nici astăzi. Dimpotrivă.

Intocmit **Borko Ilin**